**Karta modułu/przedmiotu**

| Wypełnia Zespół Kierunku | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **MODUŁ WYBIERALNY - PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE: RESOCJALIZACJA NIELETNICH** | | | | | Kod modułu: J | |
| | Nazwa przedmiotu: **PATOLOGIE I DEWIACJE SPOŁECZNE** | | | | | Kod przedmiotu: J/55 | |
| | Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY** | | | | | | |
| | Nazwa kierunku: **PEDAGOGIKA** | | | | | | |
| | Nazwa specjalności: **Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją nieletnich** | | | | | | |
| | Forma studiów: **STACJONARNE** | | Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY** | | | Poziom kształcenia: **studia I stopnia** | |
| | Rok / semestr: **I/2** | | Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY** | | | Język przedmiotu / modułu: **POLSKI** | |
| | Forma zajęć | wykład | ćwiczenia | laboratorium | projekt | seminarium | inne (wpisać jakie) |
| | Wymiar zajęć (godz.) | **15** | **15** | | | | |

| | |
|---|---|
| Koordynator przedmiotu / modułu* | Mgr Robert Witkowski |
| Prowadzący zajęcia* | Mgr Robert Witkowski |
| Cel kształcenia przedmiotu / modułu | Zapoznanie podstawami teoretycznymi, terminologią z zakresu patologii społecznej i dewiacji, a także etiologią, symptomatologią oraz oddziaływaniami profilaktycznymi w różnych aspektach funkcjonowania jednostek i grup społecznych.<br>Rozwijanie umiejętności identyfikacji zjawisk patologicznych i dewiacyjnych. |
| Wymagania wstępne | Wprowadzenie do pedagogiki, psychologia rozwoju człowieka |

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

| **EFEKTY UCZENIA SIĘ** | | |
|---|---|---|
| Nr efektu uczenia się/ grupy efektów | Opis efektu uczenia się | Kod kierunkowego efektu uczenia się |
| 01 | Zna i rozumie terminologię w systemie nauk pedagogicznych w zakresie patologii społecznych i dewiacji, rozumie ją i stosuje w obrębie pedagogiki resocjalizacyjnej. | K_W01 |
| 02 | Zna i rozumie zagadnienia dotyczące najważniejszych, współczesnych teorii i nurtów oraz mechanizmów psychologicznych, pedagogicznych zachowań patologicznych i dewiacyjnych jednostki i grupy społecznej oraz więzi społecznych, ich prawidłowości i zaburzeń w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej. | K_W10 |
| 03 | Zna i rozumie zagadnienia dotyczące uczestników działalności resocjalizacyjnej i różnych środowisk wychowawczych oraz procesów w nich zachodzących, zarówno w przypadku normy, jak i patologii, w tym o człowieku jako sprawcy i ofierze patologii i dewiacji społecznej, etiologii i skutkach. | K_W08 |

| | | |
|---|---|---|
| 04 | Potrafi dostrzec, obserwować i prawidłowo interpretować różne zjawiska społeczne oraz relacje między nimi, wykorzystując wiedzę z zakresu patologii i dewiacji społecznych, w powiązaniu z obszarem działalności edukacyjnej i resocjalizacyjnej. | K_U01 |
| 05 | Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania przyczyn i skutków różnych dewiacji i patologii społecznych. | K_U02 |
| 06 | Potrafi projektować strategie zapobiegania zjawiskom patologicznym w odniesieniu do jednostki i grupy społecznej. | K_U03 |
| 07 | Potrafi wskazać psychologiczne i pedagogiczne czynniki wpływające na zachowania patologiczne; potrafi diagnozować problemy patologii społecznej i wskazywać uwarunkowania zachowania jednostki. | K_U07<br>K_U11 |
| 08 | Jest gotów do podejmowania działań edukacyjnych i resocjalizacyjnych w sposób profesjonalny i etyczny. | K_K02 |
| 09 | Jest gotów do współdziałania i pracy w grupie prezentując otwartość na osoby zagrożone skutkami patologii i dewiacji społecznej; jest gotów do współpracy ze specjalistami. | K_K06 |

**TREŚCI PROGRAMOWE**

**Wykład**

1. Definiowanie podstawowych pojęć: norma, dewiacja, dezorganizacja, dezintegracja, patologia
2. Biopsychiczne i socjokulturowe uwarunkowania zachowań patologicznych i dewiacyjnych– przegląd teorii i koncepcji patologii społecznej i zachowań dewiacyjnych.
3. Dewiacja a patologia – klasyfikacja zjawisk społecznych
4. Czynniki makrospołeczne I mikrospołeczne w rozwoju zjawisk patologicznych i dewiacyjnych
5. Anomia społeczna – systemowe i kulturowe zmiany (symptomy, strategie przeciwdziałania, konsekwencje społeczne)
6. Strategie minimalizowania skutków patologii społecznej

**Ćwiczenia**

1. Alkoholizm i problemy alkoholowe – uwarunkowania, leczenie, terapia
2. Narkomania jako problem społeczny – mikro i makrospołeczne uwarunkowania zjawiska, modele przeciwdziałania, diagnoza symptomów, leczenie, terapia, profilaktyka
3. Dewiacje życia seksualnego: prostytucja, pedofilia, kazirodztwo
4. Wykluczenie społeczne: mobbing, bulling, bezdomność, dzieci ulicy; pojęcia, uwarunkowania, skala zjawiska, konsekwencje i mechanizmy przeciwdziałania
5. Handel ludźmi – uwarunkowania, dziedziny niewolnictwa, skala i przeciwdziałanie w wymiarze globalnym,, regionalnym i krajowym
6. Korupcja jako przejaw patologii instytucji; rodzaje, skala, zasięg
7. Uzależnienia behawioralne: hazard, Internet, pracoholizm, zakupoholizm

**Laboratorium**

**Projekt**

**Seminarium**

**Inne**

| | |
|---|---|
| Literatura podstawowa* | 1. Hołyst B., Zagrożenia ładu społecznego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.<br>2. Pospiszyl, I., Patologie społeczne, Warszawa 2019.<br>3. Siemaszko, A., Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych. Warszawa 1993.<br>4. Pierzchała K., Cekiera Cz., Człowiek a patologie społeczne, Toruń 2009.<br>5. Urban B., Dewiacje wśród młodzieży, Kraków 2001.<br>6. Nowak A., Wysocka E., Problemy i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie: elementy patologii społecznej i kryminologii, Katowice 2001. |
| Literatura uzupełniająca* | 1. Charkowska K., Zjawisko prostytucji w doświadczeniach prostytuujących się kobiet. Kraków 2012.<br>2. Jarosz, M., Samobójstwa. Ucieczka przegranych. Warszawa 2004.<br>3. Bechowska-Gebhardt A., Stalewski T., Mobbing: patologia zarządzania personelem, Warszawa 2004.<br>4. Dylus A., Rudowski A., Zaborski M., Korupcja, uwarunkowania i przeciwdziałanie, Ossolineum 2006. |
| Metody kształcenia stacjonarnego | Wykład konwersatoryjny<br>Metody problemowe: dyskusja dydaktyczna, analiza przypadku.<br>Metody praktyczne: ćwiczenia, projekt |
| Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość | Wykorzystanie platformy edukacyjnej, np. MS Teams |

| Metody weryfikacji efektów uczenia się | | Nr efektu uczenia się/grupy efektów |
|---|---|---|
| Prezentacja multimedialna | | 01 - 03 |
| Projekt | | 04- 06 |
| Dyskusja dydaktyczna | | 01-09 |
| Kolokwium | | 04-09 |
| Formy i warunki zaliczenia | Egzamin – test (50%) | |

** Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*

**NAKŁAD PRACY STUDENTA**

| Rodzaj działań/zajęć | Liczba godzin | | |
|---|---|---|---|
| | Ogółem | W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym | W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość |
| Udział w wykładach | 15 | | 5 |
| Samodzielne studiowanie | 30 | 5 | |
| Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach | 15 | 10 | |
| Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń | 20 | 10 | |
| Przygotowanie projektu / eseju / itp. | 24 | 10 | |
| Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia | 20 | 10 | |
| Udział w konsultacjach | 1 | | |
| Inne | | | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.** | 125 | 45 | 5 |
| **Liczba punktów ECTS za przedmiot** | **5** | | |
| Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi | **1,8** | | |
| Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1] | **0,2** | | |
| Liczba punktów ECTS związana za zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich | **2,2** | | |

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo